

COVID-HATÁSOK ÉS REGIONÁLIS KÜLÖNBSÉGEIK A TURIZMUSBAN ÉS A VENDÉGLÁTÁSBAN (2019-2024) (EGYELŐRE CSUPÁN) A VENDÉGFORGALOM ADATAI ALAPJÁN

KISS JÁNOS PÉTER

ELTE TTK FFI Regionális Tudományi Tanszék

A Magyar Regionális Tudományi Társaság XXII. vándorgyűlése, Szeged, 2024. október 17–18.

A 146833 és 147032 számú projektek a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, az "OTKA" Kutatási témapályázat (K_23) pályázati program finanszírozásában valósultak meg.

ELTE
EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A turisztikai szálláshelyek 2019-hez képesti változásának általános trendjei (Hipotézisek – és eredmények)

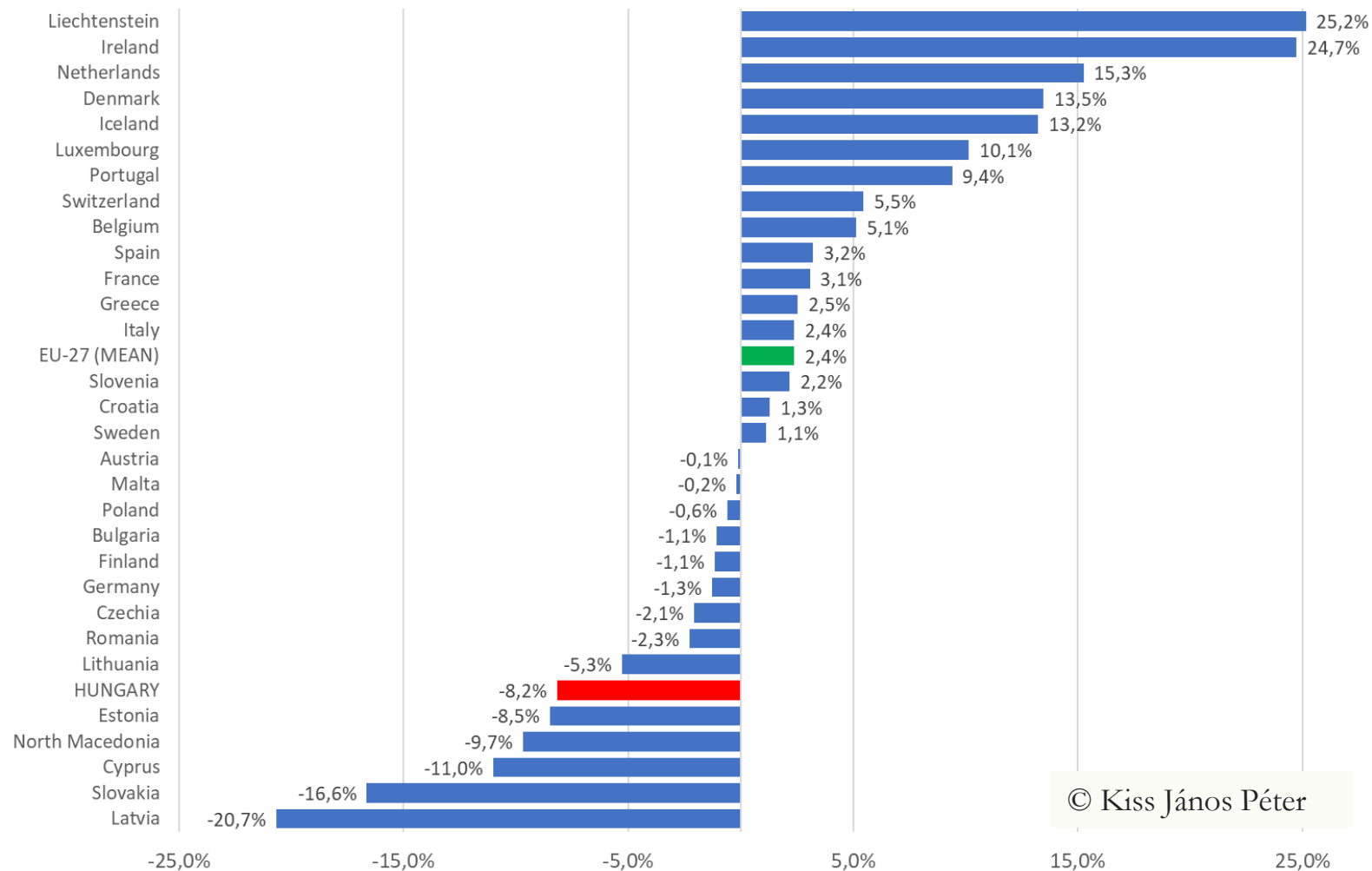
Hip. 1: NINCS semmiféle tartós hatás. A turizmus iránti fogyasztói igények növekedésének trendje annyira átható, hogy a tömegturizmust egy ilyen sokkhatás sem tudja visszavetni, így a korábbi trendvonalak egy maximum 3-4 éves „helyreállítási periódus” után helyreállnak. Csak az a kérdés, hogy a járvány idején elhalasztott kereslet jelentkezik-e, és ha igen, hogyan. – *IGEN!! Elhalasztott kereslet a külföldi turistáknál van.*

Hip. 2: A külföldiek turizmusára volt nagyobb hatással a Covid, és ez áll helyre lassabban/később (de ez is helyreáll). – *2020-21-22-ben IGEN. 2023-ra a különbség eltűnt, bár „összehasonlítható módszertannal” számítva a belföldiek és a külföldiek vendégéjszaka-száma is 9-9%-kal maradt el a 2019-estől.*

Hip. 3: A célterületek választásában lehet (kisebb) tartós hatása a járványnak, a vendégforgalom kissé „szétterülhet”, térbeli koncentrációja tartósan is csökkenhet. – *A belföldi turizmusra IGAZ, itt valamivel kevésbé dominánsak a „nagy” desztinációk, mint 2020 előtt, és jobban jártak a kevésbé frekventált turisztikai régiók/települések (azaz a korreláció a 2019-es vendégforgalom, és a 2019-2024 közötti forgalomváltozás %-os nagysága között enyhén negatív, a vendégéjszakák térségi szóródása picit csökkent). A külföldieknél nincs ilyen tendencia (Bp. súlya ~75% továbbra is).*

Hip. 4: A magán, illetve a kereskedelmi szálláshelyek közül utóbbiak „sínylették meg” jobban a covidot (estek vissza jobban 2020-21-ben, és növekedtek kevésbé 2022-24-ben). – *A magán szálláshelyek adataiban sokkal több a bizonytalanság, nagyobb a „szürkegazdaság”, a látens forgalom, és az alapadatként használt vendégforgalmi adatok 2021-ben megváltozott felvételi módszertana (KSH kérdőív helyett MTÜ regisztrációs rendszer) nehezíti az összevetést. Ezzel együtt EGYÉRTELMESEN IGAZ a hipotézis, sőt tartósan tűnő átterelődés történt. A kereskedelmi szálláshelyek 2023-as forgalma még 17%-kal elmaradt a 2019-estől, míg a magán szálláshelyeké 17%-kal már több volt (összehasonlítva módszertannal), és ennek vannak kisebb területi hatásai is.*

A kereskedelmi szálláshelyek 2023. évi vendéjszaka-számának változása a 2019. évihez képest Európa országaiban 2023-ra (%)

© Kiss János Péter

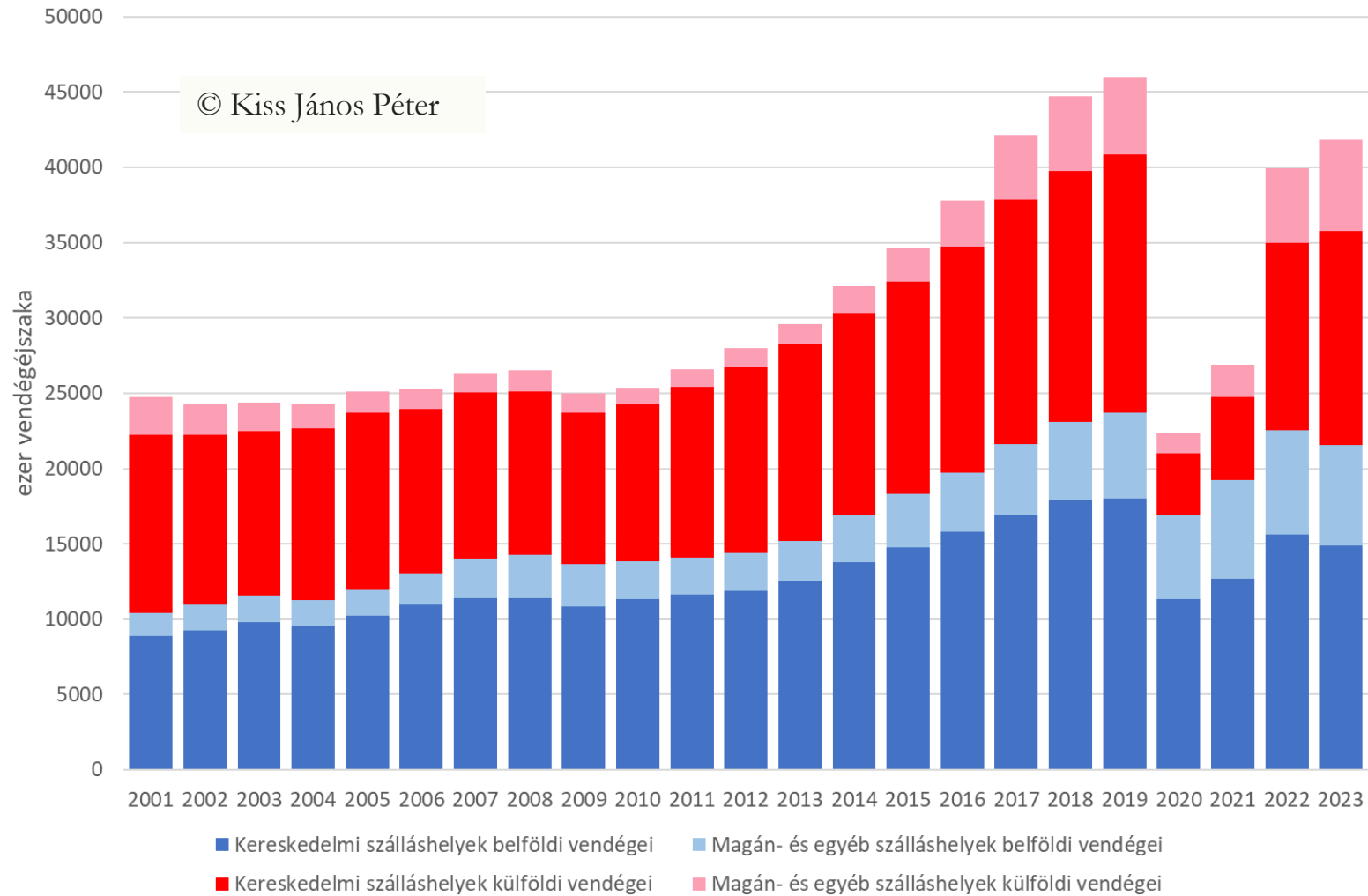
*Adatforrás: EUROSTAT
(tour_occ_nin2, Last updated:
09/10/2024). Az Eurostat szálláshely-
kategóriái nem teljesen azonosak a magyar
statisztikáéval, így a Magyarországra
vonatkozó adat is kis mértékben eltér a
KSH hazai adatközléseiben szereplőtől.*

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A turisztikai szálláshelyek vendégéjszakáinak száma Magyarországon vendég- és szállástípusonként (2001-2023)

Adatforrás: KSH STADAT 27.1.1.18, 27.8.1.5 és 27.8.1.11 táblázatok. A 2021 előtti KSH-adatokat a 2021. évi MTÜ/KSH adatok hányadosának megfelelően korrigáltam.

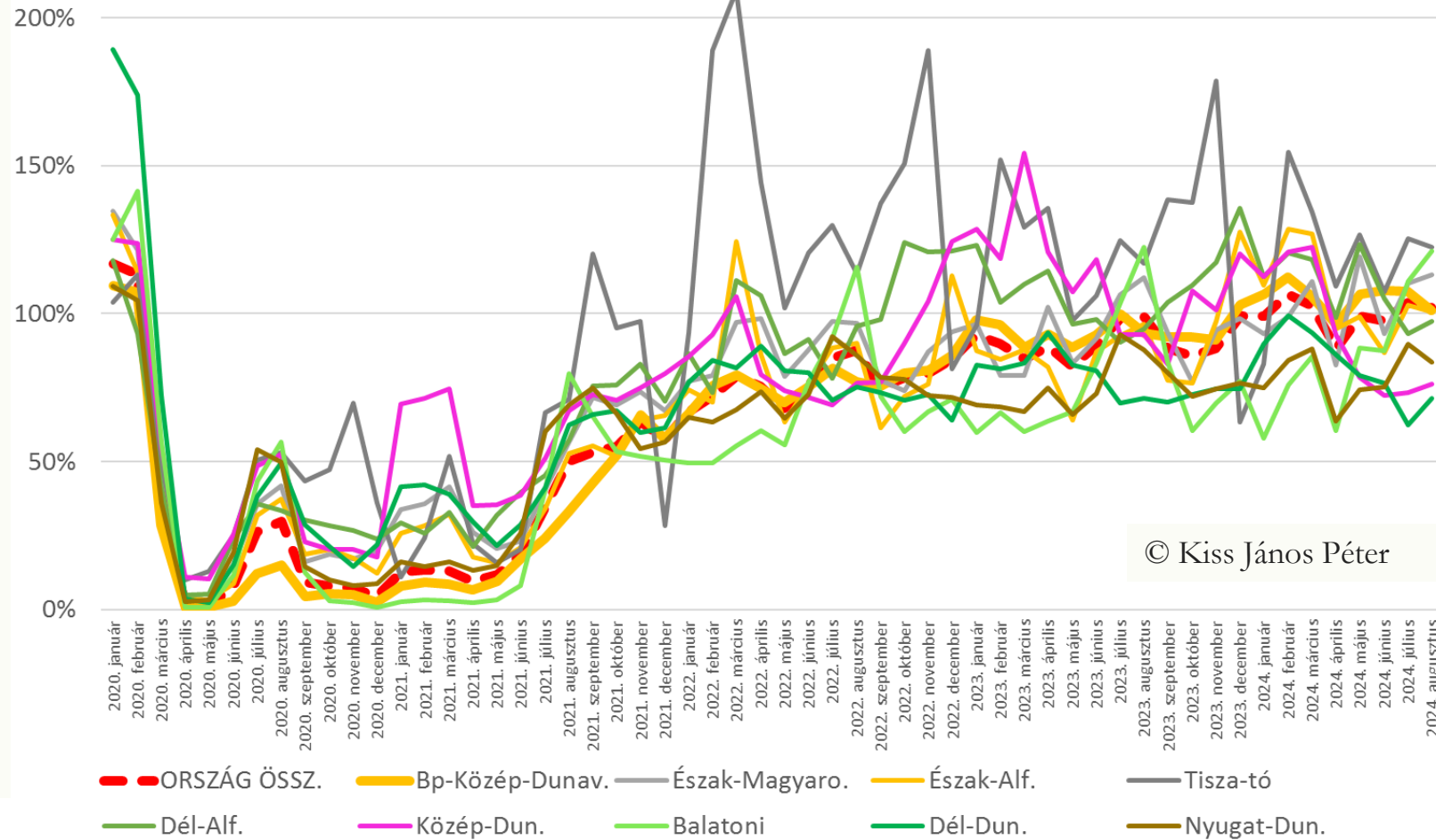

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

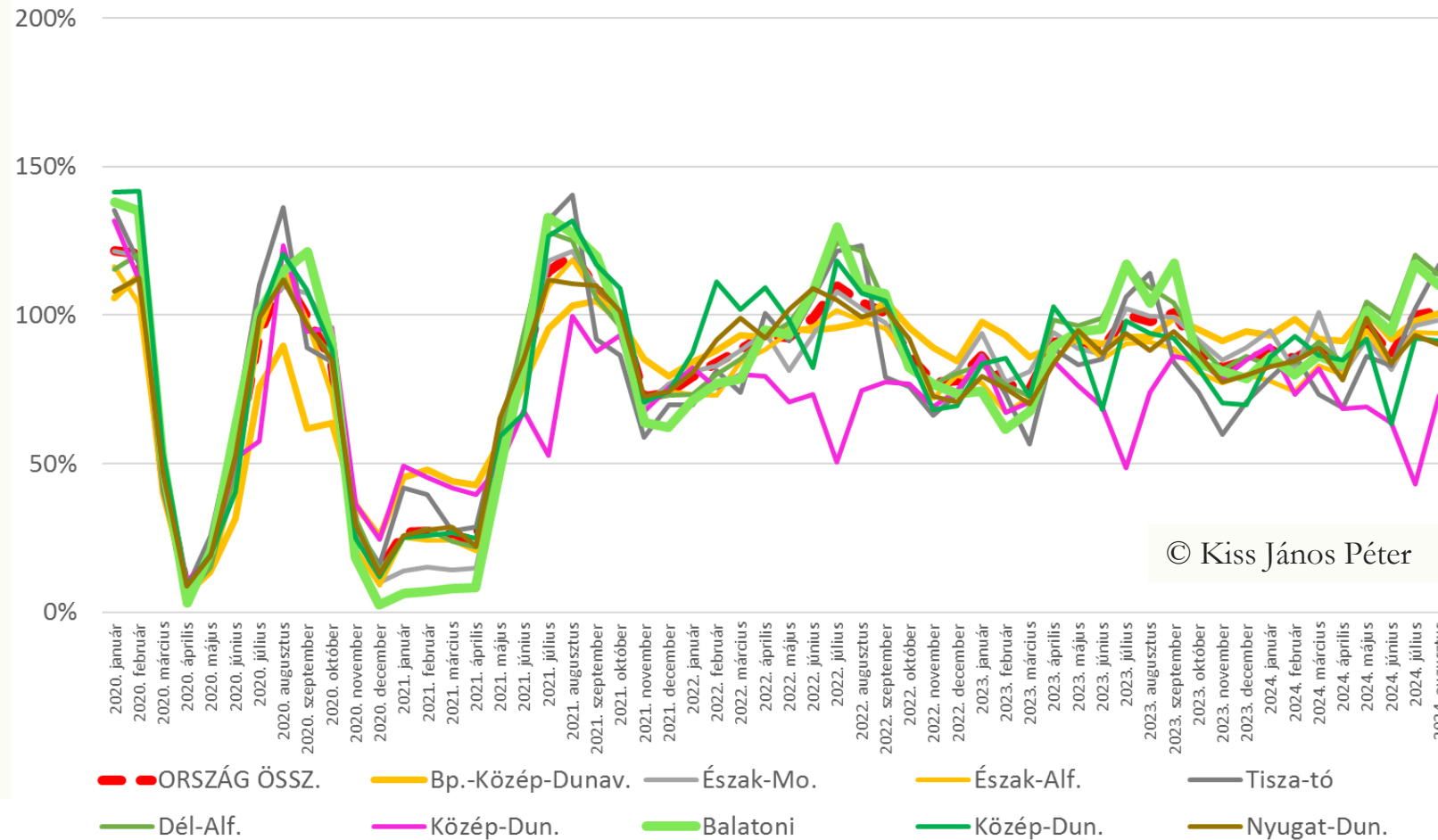
A turisztikai szálláshelyek havi vendégforgalma 2019 azonos hónapjának %-ában régiónként, 2020 jan. – 2024. aug. -

KÜLFÖLDIEK

Adatforrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis GB1012, GJ2A02, és GB2012 kódú témakörök adatai alapján saját számítás. A 2021 előtti KSH-adatokat a 2021. évi MTÜ/KSH adatok régiónkénti hányadosa alapján korrigáltam, így az adatok mindvégig azonos adatfelvételi módszertan szerintinek tekinthetők, közvetlenül összevetethetők.

A turisztikai szálláshelyek havi vendégforgalma 2019 azonos hónapjának %-ában régiónként, 2020 jan. – 2024. aug. - BELFÖLDIEK

Adatforrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis GB1012, GJ2A02, és GB2012 kódú témakörök adatai alapján saját számítás. A 2021 előtti KSH-adatokat a 2021. évi MTÜ/KSH adatok régiónkénti hányadosa alapján korrigáltam, így az adatok mindvégig azonos adatfelvételi módszertan szerintinek tekinthetők, közvetlenül összehasonlíthatók.

ELTE
EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT